

Havboka

INSPIRASJONSMATERIALE

I dette heftet finner dere oppgaver til for- og etterarbeid og ideer til samtaler og diskusjoner.

Undervisningsopplegget har mål fra K 06 og kan brukes i flere fag.

Heftet er til inspirasjon, du velger selv fag og tidsbruk. Heftet inneholder også praktisk informasjon og kontaktinformasjon i forbindelse med billettsalg eller andre henvendelser.

Praktisk informasjon:

Billetter og priser

Billetter til forestillingen fås kjøpt via teatrets markedsavdeling.

Ta kontakt med Hans-Pål Brekkås på tlf. 776 06414 eller e-post hans@ht.tr.no

Pris: 130,- per elev, og 1 lærer gratis per klasse

For datoer og spilletidspunkt, se vår hjemmeside www.ht.tr.no

Tilgjengelighet

Hålogaland Teater har tilrettelagte plasser for rullestolbrukere, og vi har teleslynger til utlån for hørselshemmede.

Vennligst opplys ved bestilling dersom det er behov for rullstolplass. Teleslynge fås i billettluken på teatret.

Varighet Havboka: ca. 2 t, 30 min (inkludert pause)

Urpremiere : 9. februar

Spilleperiode: 9. februar- 18. mars

Om stykket:

Havboka

Bare ett år etter at Morten Strøksnes ga ut megasuksessen *Havboka*, får du den fascinerende historien på Scene Vest.

Havboka er beretningen om havet, vennskap og ressurser, formidlet med et presist språk, stor kunnskap og uendelig fortellerglede. Strøksnes fikk Brageprisen for romanen, som i skrivende stund er solgt til 17 land.

Jeg-personen og bestekompisen Hugo legger ut i en liten båt – på det store havet. Under dem lurar et digert havmonster. Gjennom fire årstider legger de ut fra den lille øya Skrova for å fange beistet - en glefsende håkjerring. Underveis fortelles historien om livet på, i og med havet. Det er en verden som gir og tar, og som rommer de merkeligste former for liv. Fortellingen er spekket med viten og kunnskap om havets opphav, dets rikdom og hvor sårbart det er. Mennesket har alltid høstet av havet, spørsmålet er om vi evner å forvalte det.

Regissør, scenograf og dramatiker Anders T Andersen hadde i 2015 stor suksess med forestillingen *2 X Ibsen* på Scene Vest. Nå fører han den rike beretningen i *Havboka* til samme scene og skaper et univers hvor den ramsalte havhistorien møter musikk, videokunst og bildekunst på en helt ny måte.

Håkjerring er en stor rovhai, større enn sine fryktede slektninger kvithai og hammerhai. Mens de sistnevnte er sørlige arter, er håkjerring utbredt langs det meste av norskekysten og i andre nordlige farvann. Håkjerringa kan bli opptil 7 m lang.

På scenen:

Kristian Fr. Figenschow

Trond Peter Stamsø Munch

Torstein Bjørklund

Trude Øines

Inge Kolsvik

Thea Borring Lande

Espen Elverum Jakobs

Kunstnerisk team:

Regi, scenografi og kostymer Anders T. Andersen

Lysdesign Øystein Heitmann

Lyddesign Jim-Oddvar Hansen

Videodesign Kim S. Falck-Jørgensen

Musikalsk ansvarlig Espen Elverum Jakobsen

Regissør: Anders T. Andersen

The Seed

Havboka er en del av hovedprogrammet The Seed

Langt inne i fjellet i Frøbanken på Svalbard ligger drøyt 800.000 frø fra 5200 forskjellige plantearter lagret i 18 kuldegrader. I mørket og kulden oppbevares livets kilde og begynnelsen på alt. Her lagrer de fleste land i verden sin fremtid. Det var etter et besøk i Frøbanken på Svalbard at teatersjef Inger Buresund fikk ideen om å skape kunstneriske verk som tematiserer store fortellinger om vårt samfunn og livsgrunnlag. Frøet er livets kime. Fra det stammer alt og alle. Det er grunnlaget for mat, og med økende befolkning og enorme miljøutfordringer globalt, blir en fornuftig ressursforvaltning altoverveiende. Dette temaet behandles på alle plan i verden. Vi vil gå nye veier og vil at det også skal behandles kunstnerisk.

Forvaltningen av ressurser handler i stor grad om matproduksjon og dermed også vår evne til å kunne overleve. Hvordan vi håndterer utfordringene knyttet til dette har betydning lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt. Det er med andre ord en fellesmenneskelig oppgave. Teatret skal bruke kunsten til å skape samhandling, dialog og samarbeid med andre deler av samfunnet som det politiske miljøet, media og vitenskap. Slik blir teatret en del av samfunnets vev.

Før forestillingen

For at elevene skal få best mulig utbytte av teaterbesøket anbefaler vi at dere har lest innledninga om teaterstykket og at dere samtaler rundt innhold og tematikk.

Samtale om tittel og sjanger

Kort tid etter at boka har gjort stor suksess i mange land er den nå klar for teaterscenen. Boka handler om havet, ressurser og vennskap. Hvordan tror du *Havboka*, beretningen om havet formidles av forfatteren? Hvilke signaler gir forsiden og innledningen deg?

Hva kjennetegner en sakprosa tekst? Hva kjennetegner en skjønnlitterær tekst? Kan disse to kombineres?

Bokas sjanger er personlig sakprosa. Hva kjennetegner denne sjangeren?

- Vet dere om andre bøker som passer til betegnelsen personlig sakprosa?
- Hvilke forventninger har dere til en tekst i denne sjangeren?
- Hva kjennetegner en god sakprosa tekst ifølge dere?
- Gjelder det andre kriterier for en sakprosabok enn for fiksjon?

- ✓ Se etter sjangertrekk i forestillingen. Bli enige om hvilke kriterier dere skal se etter før dere går på teater.

Utdypende samtale om tema - havet

I sammendraget av boka står det: To menn i en liten båt. Et monster i havdypet under dem. Det er utgangspunktet for *Havboka*. Fra den lille øya Skrova i Lofoten undersøkes havet gjennom historie, fortellinger, vitenskap, poesi og mytologi. Hav er opphav og rommer de utroligste livsformer. For forfatteren blir havet en rik kilde til forundring, nye innsikter og salte eventyr.

Gjennom fortellingen i boka får vi kunnskap om havet og mulighet for refleksjon. Enten det gjelder havforskningens historie, evolusjonsteorier eller myter og mytologi om havet.

1. Tenkeskriving om tema fra *Havboka*

Individuelt arbeid:

Elevene får 5-10 minutter til å «tenkeskrive» om hva de vet om havet.

Tips: Ressurser, arter, vitenskap, myter, kysten, historie, mytologi, evolusjon, dypet, miljø, forvaltning).

2. Gruppesamtale om forventninger

Elevene går i par eller mindre grupper for å snakke om hvilke forventninger de har til forestillingen *Havboka*.

Bruk innhold fra punkt 1 og samtale om hvilke forkunnskaper de har om emnet og hvilke forventninger de har til stykket.

Snakk så mer fritt om emnet, med utgangspunkt i de tankene og refleksjonene de nå har gjort seg.

3. Samtale i klassen

La elevene få dele tanker og erfaringer i plenum.

– Opplevde dere at forventningene deres var like eller ulike?

– La dere vekt på noen av de samme tingene?

Etter forestillingen

Etter forestillingen kan klassen jobbe med en eller flere av disse oppgavene for å oppsummere og bearbeide teateropplevelsen. Her vil du finne varierte oppgaver som treffer mål fra flere trinn. Oppgavene innbyr til refleksjon, diskusjon, tekstskaping og kreativitet.

Samtale om personer og innhold

Hva er dine umiddelbare tanker om teaterstykket?

Nevn en eller flere scener som gjorde spesielt inntrykk på deg?

Likte du teaterstykket. Hvorfor? Hvorfor ikke? Gi tre gode argumenter for ditt svar. – Har du lyst til å lese boka?

Har dere felles tanker og forståelse av innhold og tema i teaterstykket?

Havboka handler om havet. Er det flere tema i stykket?

Gi en personkarakteristikk av jeg-personen og Hugo, og si noe om deres relasjon.

Har du mer kunnskap om havet etter forestillinga? Var det noe som overrasket deg?

Spørsmål til diskusjon:

- Hvorfor skal jeg-personen og Hugo ut på jakt etter håkjerringa, og hva tenker dere om det?
- Er det greit at de jakter på en hval som kan leve i over 100 år?
- Hva er det i stykket som gjør at denne teksten er personlig?

Personlig sakprosa

Ta opp igjen spørsmålet om personlig sakprosa

- Hvordan kommer den personlige og subjektive formen fram i sakprosaen?
- Hva kjennetegner en god sakprosaetekst ifølge dere?
- Gjelder det andre kriterier for en sakprosaetekst enn for fiksjon?
- Hvilke sjangertrekk og kriterier fra personlig sakprosa la dere merke til ?
- Hvordan skildrer forfatteren vennsforholdet og naturen. Er dette vanlig i en sakprosaetekst?

Skriveoppgaver

- Skriv et tematisk avsnitt om selvvalgt tema fra havet
- Skriv en kort faktatekst om havet som er beregnet på 5. trinn. Ha fokus på at den også skal være morsom og interessant.
- Vennskapshistorie – skriv om en helt spesiell historie der du skildrer et vennsforholdet.
- Skriv en poetisk tekst om havets rikdom, opphav og sårbarhet.
- Forvalter vi havets rikdommer på riktig måte? Argumenter for eller imot. Skriv en drøftingstekst ca. 500 ord.
- Skriv en historie om et minne du har fra havet i Nord Norge (fisketur, lek i fjæra, båtliv...)
- Havet er beskrevet i mange dikt. Finn et dikt som du analyserer og presenterer for resten av klassen. (hvilke virkemidler brukes for å beskrive havet og dets mangfold)?

Kreative oppgaver

”Deeper than light”

Lag et abstrakt maleri på lerret der du prøver å gjenskape dypet.

Bruk kort tid. Jobb fritt og intuitivt og bruk gjerne stor pensel. Eksperimenter med nye teknikker. (Vannmengde, trykk, tekstur, redskaper).

Musikk

La deg inspirere av havet og finn en tekst om havet som du liker. Finn musikk som passer til stemningen i teksten. (Dersom du skrev dikt i skriveoppgaven kan du bruke det).

Fantasi-dyphavsdyr - Dypere enn lyset

1. Konstruer **nærbilde** av ditt fantasi-dyphavsdyr. Tegn med kullstift og få fram uttrykket på dyret. Hvilken personlighet og egenskaper har det? 20x20 cm
2. Gå sammen i grupper på 3-4 og lag et stort fantasi-dypvannsdyr i pappmache i 3D-form. Bruk gjerne ting dere finner i fjæra.
3. Tegn en tegneserie med handling om dypvannsdyr
Skriv livshistorien til et dypvannsdyr. Se for deg at det er mørkt, kaldt, kanskje stille og det kan ta et par uker mellom hver gang du/den ser en matbit.
4. Lag en sketsj, et lite skuespill eller lignende der dere er forskjellige dypvannsdyr som møtes.
For eksempel under litt spesielle omstendigheter.

